Първо основно училище
„Свети княз Борис I“

Утвърдил:
/Хр. Тодоров/

Е Т И Ч Е Н К О Д Е К С

НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
на I ОУ „СВЕТИ КНЯЗ БОРИС I“ – ГР. ВАРНА

Етичният кодекс е приет с решение на ПС № 14/10.09.2026 г., утвърден със заповед РД-07-496/11.09.2026 година на директора

I.ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Етичният кодекс на училищната общност е създаден на основание чл.175 от ЗПУО, при спазване на реда и условията за приемането му.

Установените етични правила и норми са общо валидни за всички участници в образователния процес и се прилагат в съответствие с принципите на законност, обективност, добросъвестност, лоялност, уважение, хуманност, политическа неутралност.

Етичният кодекс на училищната общност е съобразен с разпоредбите на Конституцията на Република България, Закона за закрила на детето, Закона за предучилищно и училищно образование, Наредбата за приобщаващо образование, Конвенция на ООН за Правата на детето, Европейската харта за правата на човека и др.

Етичният кодекс има за цел да:

1. повиши общественото доверие в морала и професионализма на работещите в училището и да издигне неговия престиж;

2. изгради позитивен организационен климат, да определи моралните и етични правила и нормите на поведение в институцията;

3. не допуска прояви на агресивно поведение, насилие и тормоз;

4. предотврати възникването на конфликти;

5. осигури интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му;

6. създаде условия за придобиването на компетентности за разбиране и прилагане на принципите на демокрацията и правовата държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорното гражданско участие;

7. формира отношения на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин, към хората с увреждания.

II. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ КЪМ УЧЕНИЦИТЕ

1. Работещите в училището лица са правоспособни, високо квалифицирани професионалисти, които непрекъснато надграждат своите компетентности.

2. Работещите в I ОУ „Свети княз Борис I“, познават особеностите на детското развитие и индивидуалните способности на учениците. Служителите в училище уважават и стимулират уникалността на всеки ученик.

3. Педагогическите специалисти са професионално подготвени, добросъвестени, добронамерени и почтени и осъществяват ефективно образователните и възпитателните цели.

4. Използват иновативни средства и методи на работа за формиране на ценности, нагласи, потребности и навици, допринасящи за емоционално-духовното съзряване, физическото укрепване и успешната социална интеграция на ученика.

5. Осигуряват здравословна и безопасна физическа и психическа среда за обучение и възпитание на учениците.

6. Носят отговорност за живота и здравето на учениците.

7. Обогатяват материално-техническата база на училището за ефективен и достъпен образователно процес.

8. Стимулират учениците свободно да изразяват своето мнение и да развиват ученическо самоуправление.

9. Познават същността, проявленията и последиците от насилието и тормоза и при идентифициране на случаи на агресия спрямо ученици в институцията незабавно уведомяват директора.

10. Не допускат прояви, дискриминиращи по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

11. Познават и спазват утвърдените правила за защитата на личните данни и конфиденциалност на информацията.

12. Не влияят на учениците с личните си пристрастия, предразсъдъци и стереотипи.

13. Предпазват учениците от явления и прояви, които са неблагоприятни за тяхното физическо, психическо, нравствено и образователно развитие.

14. Уважават и създават предпоставки за развитие на творческите заложби на учениците.

15. Съблюдават обществено приетите правила на поведение при всички изяви в публичното пространство.

16. Проявяват уважение към личния живот на учениците и техните семейства и по никакъв начин не злоупотребяват с доверието им.

17. При изпълнение на своите задължения са политически и партийно неутрални, не налагат идеологически и политически убеждения, не провеждат политическа дейност в училището, не оказват политическо или партийно въздействие върху участниците в образователния процес и не използват служебни ресурси за политически или партийни цели.

III. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ ВЪВ ВЗАИМООТНОШЕНИЯТА МЕЖДУ СЕМЕЙСТВОТО И РАБОТЕЩИТЕ В УЧИЛИЩЕТО

1. Работещите в I ОУ „Свети княз Борис I“ подпомагат семействата при отглеждането и възпитанието на децата им.

2. Зачитат и уважават достойнството, културата, обичаите, езика и ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата им.

3. Информират родителите за всички решения, касаещи детето им.

4. Не използват служебното си положение за лично облагодетелстване.

5. Зачитат на правото на семейството на личен живот с изключение на случите, при които има основания да се счита, че благополучието на ученика е в риск.

6. При конфликт между членовете на семейството работят в интерес на ученика и не вземат страна.

7. Осигурят опазване на конфиденциалната информацията, станали им известна в процеса на работа.

8. Сътрудничат със семейството за физическо, емоционално и интелектуално развитие на учениците.

9. Родителите имат задължението да:

а) познават постиженията и проблемите на децата си;

б) им оказват необходимата помощ и подкрепа за разрешаване на проблемите;

в) се информират за развитието на своите деца в училищната общност;

г) участват в обсъждането и утвърждаването на образователните практики, предлагани от педагогическите специалисти;

д) се явяват в училище при молба от педагогическите специалисти.

10. Родителите дължат уважение към труда и личността на педагогическите специалисти и работещите в училище.

11. Не обсъждат личностни и/или професионални качества на педагогически специалисти в присъствието на децата.

12. Не разпространяват поверителна информация за педагогически специалисти, други родители и/или ученици.

IV. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ КЪМ УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

1. С поведението си учениците утвърждават авторитета на училището.

2. Проявяват съзнателно и отговорно отношение към образователния процес, толерантност към различните и уважение към личността на другия.

3. Съобразяват облеклото си с общо приетите норми.

4. Съдействат на педагогическите специалисти при изпълнение на техните професионални задължения като:

а) се подготвят и участват активно в учебните часове;
б) усвоява знанията и компетентностите предвидени в учебните програми;
в) включва се в училищния живот;
г) оказва помощ и съдействие при необходимост в зависимост от неговите възможности.

5. Отстояват личното си мнение без допускане на агресия.

V. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

1. Осигуряват редовното присъствие на децата си в училище, като уведомяват своевременно ръководството на училището и/или класния ръководител в случаите на отсъствие на ученика.

2. Редовно се информират за приобщаването на детето си в училището, следят неговите резултати от образователния процес и дейностите по подкрепа за личностно развитие.

3. Съдействат на педагогическите специалисти в процеса на изграждане на умения за независим и самостоятелен живот.

4. Редовно присъстват на провежданите родителски срещи.

5. Зачитат правата и достойнството на другите участници в образователния процес.

6. Съдействат за утвърждаване на авторитета на училището.

VI. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА ОБЩЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ

1. Обществеият съвет подпомага развитието на училището и упражнява граждански контрол на управлението му, като:

1.1. участва в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност;

1.2. одобрява стратегията за развитие на училището, участва в работата на педагогическия съвет при обсъждането на стратегията за развитие на детската градина или училището в частта ѝ по чл. 263, ал. 4, т. 6 и 9 от ЗПУО и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението ѝ;

1.3. участва в работата на педагогическия съвет при обсъждане на избора на ученически униформи;

1.4. предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес и др.

VII. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ ОБЩИНА, РУО И МОН

1. Служителите подпомагат органите на държавна и местна власт с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавната политика, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.

2. Служителите в училището вземат отношение по въпроси, които са пряко свързани с тяхната длъжност, квалификация и професионални умения.

3. Когато прави предложения пред органите на държавна и местна власт, служителят предоставя цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.

4. Служителите в училището съдействат на контролните органи при извършване на тяхната дейност.

VIII. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

1. Отзивчивост, прозрачност и коректност при контакти с външни лица и институции.

2. Не се допускат искане, приемане и разпределение на вещи, дарения, хонорари, услуги или други облаги, които могат да поставят в зависимост изпълнението на служебните задължения и безпристрастността на преценката или функциите.

3. Подават своевременно информация за незаконни действия и криминални прояви на компетентните органи.

4. Не се допускат дейности и действия, забранени от закона или създаващи условия за възникване на конфликт между лични интереси и служебни функции (като например сключване на договори с юридически лица, предоставящи стоки, услуги, информационни продукти на училището по договорни отношения.).

5. Педагогически специалист не може да извършва срещу заплащане обучение или подкрепа по смисъла на чл. 178, ал. 1, т. 2 - 7 и 14 и чл. 187, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗПУО на деца и ученици, с които работи в училището, ако това заплащане е от името и за сметка и учениците.

6. Педагогически специалист няма право да участва при изготвяне и оценяване на изпитни материали и да извършва проверка и оценка на изпитни работи, ако е подготвял ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане, ако това заплащане е от името и за сметка учениците.

7. Педагогическият специалист в едномесечен срок от началото на всяка учебна година подава пред работодателя си писмена декларация относно обстоятелството дали срещу заплащане от името и за сметка на учениците през предходната учебна година е извършвал обучение или подкрепа на ученици и че това не са били ученици, с които педагогическият специалист е работил в училището в същия период.

IX. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ И ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

1. Работещите в училището поддържат отношения на сътрудничество, колегиалност, обмен на идеи и ресурси за постигане на образователните и възпитателни цели.

2. Проявяват вежливост, уважение и добронамереност един към друг.

3. Обсъждат проблемните ситуации с цел подобряване на колегиалните взаимоотношения и елиминиране на конфликти в работна среда.

4. Спазват трудовия ред, работното време и почивките.

5. Изпълняват професионалните си задължения отговорно за подобряване качеството на образователния процес.

6. Работят за утвърждаване на собствения си авторитет, авторитета на колегите и на училището.

7. Уведомяват своевременно ръководството на училището при отсъствие или закъснение за работа, както и при невъзможност да изпълнят поставените им служебни задачи.

8. Спазват правилата на Регламента (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) и реализиране на действия за защита, сигурност и поверителност на информацията, като служебната документация се ползва само в

училище. При проблеми, възникнали във връзка с опазването на служебната информация следва незабавно да се информира ръководството.

9. Не разгласяват конфиденциална информация, използвана със служебна цел и/или предоставяна на такава по съответния нормативен и правов ред.

10. Не споделят и не коментират извън училищната общност отношенията между колегите.

11. Комуникират в Интернет, Фейсбук и други социални мрежи с ученици и родители, само във връзка с преките образователно-възпитателни задължения.

12. Не правят изказвания и публикации в публичното пространство, уронващи престижа на училището.

13. Не допускат действия, свързани е религиозни каузи, участия в незаконен хазарт, употреба на алкохол и наркотични вещества и други, забранени със закон.

14. Грижат се за поверената им собственост и не допускат използването й за лични цели. При загуба или повреда своевременно се информира ръководството на училището.

15. Използват ефективно и икономично средствата на училищната общност в процеса на работа.

16. Изпълняват служебните си задълженията безпристрастно и обективно и не проявяват личен интерес.

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

17. Служителят е длъжен да спазва служебната йерархия и отговорно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи, когато не противоречат но закона, морала и добрите нрави.

18. Служителят не е длъжен да изпълни нареждане, което засяга неговите права, правата на семейството му. В този случай той е длъжен незабавно да уведоми органа, от когото е получил нареждането.

19. Служителят не трябва да изразява лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на училището.

20. Служителят има право на лично мнение по субсидиарност, т.е. в професионалните групи, в които участва – методическо обединение/комисии по компетентности и педагогически съвет, по въпроси, които се отнасят до професионализма, квалификацията, колегиалността, толерантността и взаимното уважение.

21. Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да върши работата си по начин, допускащ влияние от друг.

22. Служителите в училището изпълняват съвестно задълженията си и повишават квалификацията си постоянно.

23. Служителите не допускат пристрастност и облагодетелстване, които да окажат влияние върху изпълнението на служебните им задължения или преценката им, или да бъдат възнаграждение за това.

24. Служителите опазват повереното им имущество с грижата на добър стопанин, не допускат използването му за лични цели и своевременно информират отговорните длъжностни лица при загубата или повредата му.

25. Служителите в училището създадат всички необходими условия за опазване на лични данни и на поверителна информация.

26. Бивши служители на училището не използват поверителна информация или друга, която може да навреди на някого.

27. Бивши служители на училището не разпространяват информация, която може да навреди на авторитета на училището.

X. КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

1. Педагогическите специалисти не могат да извършват срещу заплащане обучение или подкрепа на ученици, с които работят в училището, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците.

2. Служителите не може да използват служебното си положение за лично и/или семейно облагодетелстване.

3. Служителите трябва да избягват всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси, а при появява са длъжни незабавни да информират прекия си ръководител.

XI. КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

1. За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към I ОУ „Свети княз Борис I“ гр. Варна се създава комисия по етика.

2. Комисията по етика се състои от нечетен брой представители на училищната общност.

Комисията се избира за срок от три години.

3. Комисията се избира от Педагогическия съвет.

4. Функции на комисията по етика:

4.1. дава тълкувания на Етичния кодекс на училищната общност;

4.2. взема отношение по сигнали и жалби, свързани със спазването на този кодекс;

4.3. допринася за издигането на авторитета на училището;

4.4. укрепва свободата на словото, защитавайки правата на учителите, учениците и други членове;

4.5. осъществява контрол по спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс.

5. Всеки член на училищната общност може да внесе сигнал към комисията по етика.

6. Всеки постъпил сигнал се разглежда от комисията в 1-месечен срок. След разглеждането му, комисията излиза с мотивирано становище.

7. При установено нарушение на етичния кодекс на училищната общност се прави предложение до директора на институцията за налагане на санкция.

8. Комисията по етика приема Правила за дейността си, които се утвърждават със заповед на директора на институцията.

9. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.

10. Комисията не разглежда анонимни сигнали.

11. Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство.

12. Комисията отчита дейността си пред педагогическия съвет веднъж годишно.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

Чрез спазването на правилата на поведение, заложени в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.

Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.